

2013 MET HET DUBBELE GEZICHT

Bedrijfsmatig was 2013 voor de recyclingsector een matig jaar, die de gevolgen van de crisis als geen andere ondervindt.

Gezonde recyclingbedrijven zagen evenwel hun kans schoon om hun vleugels verder uit te slaan door overnames en of nieuwe locaties te starten.

2013 was zeker ook het jaar van de hernieuwde en vooral ook serieuze aandacht voor recycling. Er verschenen enkele belangwekkende rapporten, die vaststellen dat recycling en materiaalhergebruik niet alleen milieuhygiënisch, maar juist ook voor de Nederlandse economie van belang is. VNO-NCW noemt grondstoffenzekerheid en recycling in één adem. En verder zijn het Tweede Kamerleden die de recyclingindustrie als 10e Topsector wensen te zien en vinden dat deze sector nog steeds niet die prioriteit krijgt die het moet hebben. Politieke partijen die een verbrandingsbelasting in hun partijprogramma hebben opgenomen en last but not least het Kabinet Rutte II dat de Groene Groeistrategie lanceert, waarop staatssecretaris Mansveld van IenM haar beleid Van Afval Naar Grondstof (VANG) baseert.

GROENE GROEI

Staatssecretaris Mansveld zien wij grote stappen zetten waar het gaat om recycling. Daarbij zoekt zij de sector op om samen het afvalbeleid om te vormen en te richten op een circulaire economie en innovatie, voor de materiaalketens verder te sluiten, het scheiden en inzamelen van afval beter te regelen en het mee ontwikkelen van financiële en andere marktprikkels om de groene groei te stimuleren. BRBS Recycling heeft in dit kader haar visie en ideeën in een lijvig document op 10 september 2013 aan het ministerie van IenM aangeboden. Op vele fronten heeft BRBS Recycling dan ook de discussie rechtstreeks met het ministerie van IenM gevoerd. Het betreft hier onder meer de Green Deal AVI-Bodemassen, de einde-afval status voor recyclinggranulaat, grof huishoudelijk afval en de restfractie van milieustraten, de sulfaatnorm voor recyclinggranulaat en de verdere invulling in het VANG beleid.

RECYCLINGGRANULAAT

Het afgelopen jaar heeft Nederland meer dan 10 keer de inhoud van de Rotterdamse Kuip aan puin geproduceerd. Deze onvoorstelbare hoeveelheid aan afval is door brekerbedrijven voor meer dan 99% weer verwerkt tot nieuw toe te passen producten in de wegenbouw en de betonindustrie. Een prestatie van formaat. Hiermee kan deze sector zich meten aan andere bouwgrondstof leveranciers. In de afgelopen decennia heeft de recyclingsector zich steeds verder geprofessionaliseerd, waarin het afgelopen jaar zeer belangrijk is geweest.

Enkele voorbeelden.

Nieuwe BRL 2506 in werking

Om de professionalisering van puinbreker bedrijven te bestendigen en verder uit te bouwen heeft BRBS Recycling het initiatief genomen de onafhankelijke Stichting Beheer BRL 2506 in het leven te roepen. Ook BMR is hier bij betrokken. Een Stichting voor het beheer van de kwaliteitregeling voor recyclinggranulaat, waarmee meer nog dan voorheen met de markt gecommuniceerd zal worden.

De vernieuwde BRL 2506 is per 1 juli 2013 in werking getreden. Hiermee heeft de enige jaren geleden ingezette koers van BRBS Recycling haar vruchten afgeworpen. Meer professionalisering en transparantie, waarmee het vertrouwen in de door brekerbedrijven geleverde producten verder heeft kunnen groeien. Maar ook een BRL 2506 die de nodige efficiëntie in zich heeft, waarmee bijvoorbeeld met de productgroepenregeling meer producten eenvoudiger maar betrouwbaar en gecertificeerd op de markt gebracht kunnen worden. En een BRL 2506, die met de steeds verder terugtrekkende overheid, diezelfde overheid diverse handreikingen doet in de vorm van een verplicht GPS-systeem, bijna geen ruimte voor bedrijven meer laat om niet onder certificaat te produceren en een beter sluitende acceptatieprocedure.

MRPI

Op 20 november 2013 zijn door Peter Otten, bestuurslid van VNG, de officiële MRPI-bladen voor recyclinggranulaat uitgereikt aan Ton van der Giessen, voorzitter van BRBS Recycling. Een bevestiging dat recyclinggranulaten, de grootste (20 Mton!) uit afval teruggewonnen grondstoffenstroom, hiermee civieltechnisch en milieuhygiënisch volwaardige bouwgrondstoffen zijn. Voor recyclinggranulaat betekent dit een forse sprong voorwaarts in de door de bouw gebruikte Nationale Milieudatabase. Milieuscores, die in één klap bijna 10 keer lager liggen dan de oude cijfers, mogen er zijn.

Architecten, bouwers en gebouw- en wegbeheerders krijgen hiermee eenvoudiger en meer mogelijkheden om de gewenste duurzame invulling van de bouw vorm te geven door recyclinggranulaat in hun ontwerpen en bestekken voor te schrijven. Ook de groeiende belangstelling van de betonindustrie in recyclinggranulaten wordt hierdoor gestimuleerd.

Verwacht wordt dat nog verdere verbetering van de milieu-score van recyclingproducten in het verschiet ligt. Verbetering is te verwachten door onder meer de toenemende hoeveelheid door recyclingbedrijven zelf opgewekte en of gebruikte groene energie. Daarnaast wordt met de huidige verplichte rekenmethodieken nog te weinig rekening gehouden met recycling als zodanig.

Einde-afval

Met betrekking tot einde-afval voor recyclinggranulaten zijn het afgelopen jaar in een goede sfeer door IenM en BRBS Recycling samen alle noodzakelijke documenten en afspraken gerealiseerd. Het is een kwestie van juridisch dichttimmeren van de regelingen, zodat in 2014 de samen met Atsma in 2011 inganggezette koers tot een goed einde kan worden gebracht.

Met die realisatie en het feit dat de Wet Milieubeheer hiervoor geschikt gemaakt is, kunnen vervolgens ook andere secundaire grondstoffen hiervan gaan profiteren.

Sulfaatnorm 2.430 mg/kg d.s.

BRBS Recycling heeft opnieuw met de overheid besproken wat de sulfaatnorm voor recyclinggranulaat kan en moet zijn. Dit heeft ertoe geleid dat voor de komende wijziging van de Regeling bodemkwaliteit de sulfaatnorm wordt gehandhaafd op 2.430 mg/kg d.s., dit tot tevredenheid van alle partijen.

BRBS Recycling spreekt haar waardering uit voor deze goed verlopende samenwerking tussen overheid en bedrijfsleven.

VAN MEER EN BETERE RECYCLING NAAR MEER EN DUURZAMERE ECONOMIE

Onder het motto Frapper toujours en met de nodige tact staat recycling uiteindelijk zeer hoog op de maatschappelijke en politieke agenda.

Dat dit niet zonder slag of stoot is gegaan en dat dit alleen bereikt kon worden in een gezamenlijk inspanning moge duidelijk zijn. Hier bewijst een vereniging als BRBS Recycling haar nut en noodzaak voor recyclingbedrijven.

Onder het kopje 'Meer en Betere recycling' krijgt een groot deel van het VANG beleid van staatssecretaris Mansveld gestalte. En met genoeg kan geconstateerd worden dat de visie van de recycling-sector soms ook letterlijk in de concept beleidsstukken van lenM is terug te vinden.

In gezamenlijkheid met werkgroepen en bestuur is door BRBS Recycling een heldere toekomstvisie voor de recyclingsector ontwikkeld en op 10 september 2013 aan het ministerie van lenM aangeboden. Als voorbereiding hierop heeft BRBS Recycling onder meer de studie MKBA Recycling geïnitieerd. Deze studie is in 2013 afgerond en gepresenteerd aan beleidsambtenaren van de ministeries van lenM en EZ.

In deze door CE Delft en de Universiteit Utrecht uitgevoerde studie wordt duidelijk welke substantiële voordelen recycling biedt voor de Nederlandse economie en werkgelegenheid. Daarbij zijn tevens een aantal beleidsmaatregelen aangereikt, die hiervoor kunnen worden ingezet.

Het in opdracht van lenM door TNO uitgevoerde onderzoek 'Kansen voor de Circulaire Economie in Nederland' ondersteunt de visie van de recyclingsector volledig. Als alle kansen van de circulaire economie worden benut, kan dit voor Nederland op een termijn van 3 tot 7 jaar 7,3 miljard euro aan extra economische activiteit opleveren. Dit bedrag wordt voor iets meer dan 1 miljard euro ingevuld door een toename van de dienstensector, voor 0,93 miljard euro door de landbouw en voor 5,3 miljard euro door de nijverheidssectoren inclusief de bouw. Een en ander vertaalt zich in een banengroei van niet minder dan 54.000 FTE's!

Als recyclingsector zien wij graag dat de focus gericht wordt op specifieke ketens. gaat. In sommige ketens liggen obstakels omdat bepaalde actoren in betreffende ketens voor hogere kosten zullen komen te staan. De MKBA studie en de studie van de Universiteit Utrecht geven evenwel aan dat het overwinnen van dergelijke obstakels leidt tot betere resultaten voor economie, werkgelegenheid en milieu. Hiervoor is ingrijpen van overheidswege vaak gewenst.

EUROPA

BRBS Recycling, als vertegenwoordiger van de recyclingindustrie uit een land dat aan de recyclingtop van de wereld staat, moet zich op de diverse fronten in Europa laten gelden. Enerzijds is dit om leden

voldoende snel op de hoogte te stellen van aanstaande ontwikkelingen en wijzigingen. Anderzijds en wellicht veel meer nog om de recyclingsector in Nederland niet ten prooi te laten vallen aan de wet van de remmende voorsprong. Voor de Nederlandse recycling-industrie mag Europa niet terugvallen, moet zij de vaart erin houden en zou zij Nederland als 'hulpje' kunnen zien om de Europese doelstellingen sneller binnen handbereik te krijgen.

CEN normering voor recyclinggranulaat

In de voor brekerbedrijven soms moeilijk meer te volgen Europese normen is BRBS Recycling een vooruitgeschoven post, door zitting te hebben in de van belang zijnde CEN normcommissies. Maar niet alleen voor puingranulaat is Europa richtinggevend. Het betreft ook andere inerte grondstoffen zoals vliegassen, hoogovenslakken, AVI-bodemassen, TAG etc., die door leden tot waardevolle bouwgrondstoffen worden verwerkt. De belangenbehartiging voor deze inerte secundaire bouwgrondstoffen loopt vaak parallel, maar is omvangrijk en raakt enigszins versnipperd.

BRBS Recycling heeft vorig jaar kans gezien hierin een efficiencyslag te maken en heeft een platform van experts op het gebied van Europese, Belgische en Nederlandse normen voor secundaire inerte bouwgrondstoffen opgericht. De aangesloten personen hebben allen daadwerkelijk zitting in CEN normcommissies en zijn direct verbonden aan BRBS Recycling of FPRG (de Belgische brekervereniging).

CE Markering

Op 28 februari 2013 is voor leden een voorlichtingsbijeenkomst inzake CE Markering gehouden. Dit als voorbereiding op de Bouwproductenverordening, die per 1 juli 2013 van kracht is geworden. Nadien zijn in de voor de sector belangrijke productnormen nogal wat wijzigingen doorgevoerd of zijn er normen ingetrokken, waardoor de oude normen weer van toepassing werden. Hierdoor ontstond een zeer verwarrende situatie. Voor leden is om die reden eind 2013 een zeer handzaam en overzichtelijk informatieblad CE markering voor recyclinggranulaat opgesteld.

Een onmisbaar document voor brekerbedrijven, omdat het niet voldoet aan CE-markering door ILT wordt aangemerkt als een economisch delict.

BREF afvalverwerking

Ook sorteerbedrijven van de diverse afvalstromen ontkomen niet aan de tucht van Europa. Diverse bedrijven hebben in de afgelopen jaren te maken gehad met IPPC en E-PRTR, Europese regels inzake op- en overslag van gevaarlijk afval, "de 10 ton per dag", afvalverbranding en andere zaken. De impact bleef nog beperkt. Op het ogenblik wordt echter de scope verbreed middels de zogenaamde BREF-Waste Treatment, die wordt aangepast. BRBS Recycling heeft hiervoor zitting in de internationale begeleidingscommissie. Dit om in een vroegtijdig stadium invloed uit te kunnen oefenen op de uiteindelijke uitkomst hiervan.

FIR

BRBS Recycling is lid van de internationale vereniging van recyclingbedrijven de FIR, waarvoor ook het administratieve secretariaat wordt gevoerd.

Voor de Nederlandse recyclingindustrie mag Europa niet terugvallen, moet zij de vaart erin houden...

In FIR verband is gesproken over de problemen, die er bestaan met de recycling van huisvuil verbrandingsassen. Het blijkt dat Nederland in vele opzichten betere regelgeving heeft om deze vorm van recycling te faciliteren. Afgesproken is om de situaties in de relevante lidstaten in kaart te brengen, zodat kan worden gekeken waar de gemeenschappelijke belangen zitten en waar de Europese regelgever mogelijk op kan worden aangesproken.

De Europese Commissie vraagt de FIR haar visie te geven over de Europese recyclingdoelstellingen uit de Kaderrichtlijn Afvalstoffen. Een en ander is de opmaat voor de nieuwe Kaderrichtlijn Afvalstoffen, die in 2014 wordt herzien.

In dit kader is het afgelopen jaar ook Bas Eickhout, GroenLinks Europarlementariër uitgenodigd voor een werkbezoek bij leden van BRBS Recycling.

Bas Eickhout stuurt aan op meer bemoeienis van DG Enterprise (Europees ministerie van economische zaken) waar het gaat om recycling en vindt dat het Nederlands ministerie van Economische Zaken er alles aan moet doen om recycling hoog op de Europese agenda te krijgen.

COMMUNICATIE

Veel van de beïnvloeding komt aan op de juiste communicatie via de juiste communicatiekanalen en de juiste instellingen en personen.

In het afgelopen jaar is met grote regelmaat de pers opgezocht en is op diverse bijeenkomsten gesproken. Zo kon met 185 deelnemers, goede sprekers, actuele thema's, misschien een iets te vol programma, het 2^e door BRBS Recycling samen met FHG en RMB georganiseerde Recyclingsymposium tijdens de Recyclingbeurs in Gorinchem als een succes worden bestempeld.

De recyclingsector

In 2013 is de eerste nieuwsbrief voor de breksector breed uitgegeven. Hiermee worden ook niet-leden op hoofdlijnen geïnformeerd in een frequentie van circa 3 à 4 maal per jaar. Dit naast de tweewekelijkse en uitgebreide nieuwsbrief, die leden al gewend waren te ontvangen.

Hiermee profileert de vereniging zich als DE brancheorganisatie van de gehele sector van breker- en recyclingbedrijven.

BRBS Recycling die in vele relevante gremia zoals VNO-NCW, NEN, CROW, SBR-CURnet, op EU niveau, KOMO, 2e Kamer etc. als spreekbuis voor breker- en recyclingbedrijven optreedt.

Gemeentelijke overheden

Het afgelopen jaar is veel gewerkt aan de relatie tussen recyclingbedrijven en gemeentelijke overheden. Een en ander staat in dienst van wederzijds begrip en kennisoverdracht. Hiervoor is door vertegenwoordigers van BRBS Recycling onder meer gesproken op het afvalcongres van het VNG, een themadag van de NVRD en op diverse regio-bijeenkomsten van gemeentelijke overheden. Ook heeft het VNG tijdens de ledenvergadering van BRBS Recycling gesproken en was de NVRD tijdens de themadag van BRBS Recycling

als gastspreker aanwezig. Daarnaast wordt sinds 2013 met enige regelmaat door BRBS Recycling gepubliceerd in het blad GRAM, het afval en recyclingmagazine voor de gemeentelijke overheid.

VENIJNIG STAARTJE

2013 kende helaas een venijnig staartje.

Door de Ladder van Lansink in combinatie met een verbod en belasting op eindverwijdering is een recyclingindustrie kunnen ontstaan zoals er nu in Nederland staat. Storten is daarmee gemarginaliseerd.

Dit kon gebeuren omdat tot voor een paar jaar geleden de tarieven van de verschillende verwerkingsmethoden de voorkeursvolgorde van de Ladder van Lansink weerspiegelden. Sinds 2009 is hier echter verandering in gekomen vanwege:

- verdere innovatie van recyclingtechnieken, waardoor recyclinginstallaties meer en ook andere afvalstromen kunnen verwerken;
- het groeiende volume aan afvalverbrandingscapaciteit;
- verminderd aanbod afval door de crisis;
- wegvallen van stortbelastingen.

Op het ogenblik weerspiegelen de verwerkingstarieven van storten, verbranden en recyclen niet meer de voorkeursvolgorde van de Ladder van Lansink. De Ladder van Lansink staat goed beschouwd op z'n kop. Ondanks dat politieke partijen bij het Herfstakkoord de goede intenties hadden, is er een politiek akkoord uitgekomen, waar de recyclingsector moeilijk mee uit de voeten kan. De in 2012 afgeschafte stortbelasting komt in 2014 alweer terug. Helaas is in de laatste fase van het Herfstakkoord onvoldoende met de recyclingsector gesproken.

Kansen liggen er overigens wel weer in 2014 als verdere invulling zal worden gegeven aan groene sturingsinstrumenten voor de afval- en recyclingsector om voor het ministerie van Financiën 100 miljoen euro aan afvalstoffenbelasting op te halen in de jaren 2015 en 2016. Perslot geeft de MKBA-studie aan dat ge- en verboden niet altijd afdoende blijken te werken om tot maximale recycling te komen. Onderzoeken wijzen er op dat een combinatie van verbod en belasting op eindverwijdering de beste resultaten oplevert om tot meer en hoogwaardige recycling te komen.

DE VERENIGING

Naast dat leden de afgelopen jaren orde op zaken hebben gesteld, heeft ook het secretariaat dat gedaan op het gebied van haar personele bezetting als ook de contributieregeling aangepast aan de veranderingen in de recyclingmarkt.

Op 24 april 2013 heeft Jan Schuttenbeld als voorzitter en bestuurslid van BRBS Recycling afscheid genomen. Voor zijn inzet als voorzitter en bestuurslid van BRBS Recycling in de afgelopen 6, respectievelijk 10½ jaar wordt hij mede uit naam van alle leden hartelijk bedankt. Ton van der Giessen, directeur van Van Werven te Oldebroek, trad als nieuwe voorzitter aan.

De vereniging kende het afgelopen jaar een stabilisatie wat ledenaantal betreft, hetgeen in deze economisch slechtere tijden niet onverdienlijk is. Binnen de vereniging zagen we wel een groei van circa 10% aan locaties waar leden actief zijn geworden. Ook kon de vereniging zich verheugen in een gezonde en toeneemende interesse bij toeleveranciers als donateur.

VOORUITBLIK 2014

2014, het jaar waarin de stortbelasting geherintroduceerd zal worden en er nieuwe en mogelijk gecombineerde afvalstoffenbelastingen worden vastgesteld, die de staatskas in de jaren 2015 en 2016 100 miljoen euro moeten opleveren.

Het consumentenvertrouwen stijgt, tekenen van herstel van de huizenmarkt, de aantrekkende economie en toename van het aantal opdrachten geven hoop op een economisch herstel.

De 'greep van de overheid in de portemonnee van burger en bedrijven' zoals Wientjes, voorzitter van VNO-NCW aangaf, is in korte tijd gestegen van 45% naar 50%. Deze zou niet verder meer mogen stijgen als het aan de recyclingsector ligt. Voor Duitsland ligt dat percentage namelijk nog op 45%.

Een jaar waarin we duidelijkheid moeten gaan krijgen of dit kabinet en met name staatssecretaris Mansveld echt meer recycling, Groene Groei-strategie en haar VANG beleid gerealiseerd krijgt. 2014, het jaar van de Recyclingwaarheid? Het jaar waarin de eerste tekenen gunstig stemmen met een uitspraak van de staatssecretaris, die in 10 jaar tijd storten en verbranden wil halveren.

De afgelopen jaren zijn er veel banen verloren gegaan. Er zit echter 7,3 miljard aan extra economie en 54.000 banen in het vat als gekozen wordt voor een markt en een beleid, dat hergebruik van producten en materialen vooropstelt.

Samenwerking

Het jaar waarin de recyclingsector nog meer de samenwerking zal zoeken.

Of het nu gaat om de samenwerking met de sloopsector om in de keten van bouw, sloop en recycling tot het meest optimale proces van materiaalhergebruik te komen.

Of dat het de gemeenten zijn waarmee in de keten van het grof en fijn huishoudelijk afval de meest optimale vorm van inzameling

en hergebruik van grondstoffen verkregen wordt en gemeenten verder ontzorgd worden.

In het betonplatform, waarin de primaire bouwgrondstof leveranciers en betonproducenten, wordt de recyclingsector gemist. BRBS Recycling zal dit jaar graag aansluiten.

Met toezicht zal de sector de samenwerking zoeken die mogelijk is. Dit zal gebeuren in het project dat ILT dit jaar bij puinbrekers zal uitvoeren, met de verschillende brancheteams en met de RUD's. Dit jaar zullen workshops in het kader van de BRL 2506 en recyclinggranulaat gehouden worden.

In de Stichting Beheer 2506 zal de samenwerking gestalte krijgen, waarbij alle brekers één en hetzelfde doel zullen nastreven.

Met betrekking tot secundaire inerte bouwgrondstoffen zal nadrukkelijk de samenwerking worden nagestreefd met oog op efficiency en samen sterk in Nederland en Europa.

Verder zal aansluiting gezocht worden bij de primaire industrie, omdat in de transitie naar de circulaire economie beide sectoren nog veel van elkaar te leren hebben.

Tot slot

Wellicht worden in 2014 de contouren van de Grondstoffenpres-tatieladder en daarmee de circulaire economie steeds duidelijker. Mogelijk kan er een begin gemaakt worden met de ketenaansprakelijkheid, waarmee grondstoffen niet meer vroegtijdig uit de afval- en recyclingketen weg kunnen lekken, doordat de schakels beter op elkaar gaan aansluiten.

